

HERINNERINGEN VAN EEN 65-JARIGE

Antoon (Teun) Romein werd geboren 2 februari 1946 op de hoek Kerkweg/Grote Zomerdijk. Tegenwoordig wonen daar Ruud en Mirjam Boots met hun zoon Jurgen. Antoon verhuisde op 1 mei 1958 naar Kerkstraat 105 en daar woont hij nog steeds met zijn vrouw Nel de Boer.

In dit artikel blikt hij terug op het optreden van het Wognums Mannenkoor bij het Huis van Oud tijdens de opening van het seizoen 2010. De zangers vertolkten onder meer het lied Oô's durp, waarbij Antoon de solo voor zijn rekening nam.

Ons optreden vond plaats onder ideale omstandigheden, een schitterende voorjaarszondagmiddag met bloeiende tulpen om ons heen. De uitnodiging van De Cromme Leeck om te komen zingen bij de opening van het nieuwe seizoen was aanleiding om het lied Oô's durp in het programma van ons mannenkoor op te nemen. Oô's durp kwam ik tegen in het boek 'Wie skroift die bloift' geschreven door Klaas Zwier uit Opperdoes. Dit boek werd destijds aangeboden door de WFO aan alle leden en relaties.

Ik voegde Wognumse situaties en personen toe aan de oorspronkelijke tekst.

Ik zal proberen de tafereeltjes, die ik op Wognum en de Zomerdijk bewerkt heb, nader toe te lichten aan de hand van herinneringen.

Over het refrein het volgende: de karren vol met hooi waren onder anderen van Dirk Broers, Jan en Arie Leeuw, gebroeders Blauw en Roef Kamp. En dan ook de bakfietskarren van o.a. Jan Boos, de oliekar, Schoutsen en Kees de Boer met hun bakkerskar,

Optreden Wognums Mannenkoor op zondag 25 april bij het Huis van Oud.

Oôs durp

Oôs durp zoas het vroeger was staat in moin album in de kast ik bin deer vreiselijk aan hecht ik hew 't oftig op m'n skoôt want moin bewondering is groôt en dat mien ik heel oprecht. Want as ik 't weer voor me haal het iedere foto een verhaal ik kin d'r stil den van geniete maar mooie dinge van weleer die zien je in oôs dorp gien meer en dat kin moin zo verdriete.

Refrein: Want langs de Gouw en langs de Kerkweg de Kloin en Grôte Zeumerdoik zag ik de karre vol met hooi gaan as kind sting ik deer bai te koik.

't Manje met de skeeresliep die altoid langs de huizen liep de kassiesventer met z'n kist 't juk van Jan en Trien de Boer Willem Dudink die z'n goite voer

die dag en nacht niet zo goed wist. Gien kermis meer in de Leek ok de wielerronde die bezweek 't café van Mes dat is toen slôten. Ok boven sloôt gien huisies meer de boenbank staat deer ok gien meer en zuks ken moin erg begrôte.

Refrein

Gien winkeljkes meer op de Buurt bai 't booskip hale nou gien zuurt want tante Griet is overleden. Gien keisfebriek met Talsma meer en ok oôs voiling van weleer 't hart is uit oôs durpke sneden. De anzegger in z'n zwarte pak skoemaker Van der Wee met z'n zak ik zien ze voor m'n geist weer komen. Hier liep Cees Oud zo beresterk in deuze stalle veul an 't werk deer kin ik soms over drome.

Refrein

De Vier Heemskinderen die is verbrand gien bouwersboetje meer op 't land

gien theestouf en gien konkelpot de strukketrekker raakte weg de kneppel gong dezelfde weg en 't darszoil dat is verrot. Gien kettekar met skillevoer gien stekelpikker bai een boer de modderbeugel is verdwenen. 't Hangt nou an 't skot en dat staat sjiek een melkbus die is nou antiek mooi vurfd en deur een lamp beskenen.

Refrein

De skuite binne uit de sloôt die ouwe mense binne doôd 't leeft nag in oôs herinnering. 't Is alles nou moderniseerd en dat is toch ok heel wat weerd. Ruim leve is een heël mooi ding maar soms bekruipt me den de angst deervoor bin ik 't allerbangst dat oôs joôs 't gien meer wete. Die toid van tevredenhoid met een kloin beetje dankbaarbloid dat magge we nooit vergete.

Refrein

Overboom met de kruidenierskar. Aan het eerste couplet heb ik niets veranderd. De kassiesventers waren Haverbus en Harkema de scharensleep.

Jan en Trien de Boer waren broer en zus. Trien was een vrij dikke vrouw die waggelde naar de overkant met aan het juk twee emmers voer. Jan was wat tenerder. Ze woonden pal aan de weg in de berm in een soort Drentse plaggenhut. De mesthoop lag vlak bij de deuren. Mest uitrijden ging in een ouwe was-teil.

Het geheel stond honderd meter voor de oude molen bij de Witte Brug. Pal daarachter lag het huisje van Willem Dudink, in de berm tegen de Zomerdijk aan. Willem was vrijgezel en had veel geiten. Willem was 's nachts

Antoon Romein zingt de solo van het lied Oôs durp.

Het huis van Willem Dudink. Daarachter het huis van Jan en Trien de Boer.

veel aan het werk en overdag lag hij met zijn hoofd op tafel te slapen. Dat konden we zo zien door het raam aan de weg, waar we langs liepen als we gingen vissen of eieren zoeken bij de Witte Brug.

Gien kermis meer in de Leek: het café van Dirk Mes was in het huis waar nu Karsten woont, in de bocht van de Leekmeer. Er stond een zweefmolen en een snoepkraam, wij Zomerdijkers gingen daar ook naar de kermis.

Er was een wielerronde die ging door de Lekermeer, over de Zomerdijk, Noordermeer, Zuidermeer en Baarsdorpermeer. Onze favoriet Joop Rood lag een halve ronde voor op het peloton maar kon het

Kermis in de Leekmeer, 1956. Op schuiftrompet Dirk Visser. Op accordeon Cor Nannings uit de Zuidermeer.

uiteindelijk niet volhouden. Er waren ook paarden rennen met boerenpaarden en dat in zo'n klein gehucht! Gien keisfebriek met Talsma meer: Talsma was de directeur van de fabriek, het hete afvalwater liep zo over de weg met goffers tegelijk in de Gouw-sloot. Die was tot op honderden meters zo wit en bruin en goor. Maar goed dat er toen nog geen milieucontrole was. Het toeval wil dat deze fabriek net gesloopt is (december 2010).

Oô's voiling van weleer: in 1974 is onze veiling geliquideerd en verkocht. Ik kreeg dus ook mijn ledenrekening van enige jaren uitbetaald en omdat er niet zoveel bessentelers meer in leven waren, deelde ik nog mee in de goedgevulde bessenpot. Mooi toch! Poters waren toen een belangrijke teelt. Gerrit Kreuk bediende de klok en was betaalmeester. Wat kon die man snel rekenen. Dorus Mol met wagentjes vol producten voor de klok en kopers langs. Siemen Kok werkte in de fustloods.

De twee broers Jan en Jaap Bleeker waren de keurmeesters, het waren behoorlijk sterke kerels. Ze stonden in de roderstijd in de zogenoemde potershutten op stort. Om een uur of zes, zeven kwamen alle tuinders uit Nibbixwoud en Wognum hun gerooide poters van die dag inbrengen. Dat gebeurde in zeer korte tijd van enkele weken. Er was een rooidatum voor verschillende klassen. Dirk Dekker was NAK-controleur, op het veld keurde hij het gewas en bij aflevering van de poters controleerde hij de kwaliteit. Na goedkeuring kwamen de zakkennaaiers Roozendaal en Doodeman. Vervolgens werden de zakken geplombeerd, dat wil zeggen: ze werden verzegeld met een blikken NAK-label. In 100-ponds balen werden ze verladen in de spoorwagon. Er waren toen vier vrachtrijders in Wognum:

Van Straalen, Schouten, Schuit en Baaf Ridder, die ook nog loonwerker was met één tractor. De aanzegger was Dirk Groen. Als die in zijn zwarte pak door het dorp fietste, wist iedereen dat er iemand overleden was. Schoenmaker Van der Wee had bij ons op een keer zoveel schoenen te repareren dat mijn moeder ze alvast in een jute zak deed, voor Jos die langskwam. Ons gezin telde vijftien kinderen. De stal van Cees Oud spreekt voor zich. Het café De Vier Heemskinderen is verbrand in 1953 tijdens de rampnacht van de watersnood. De kettenkar met schillenvoer was van mijn buurman aan de Kerkstraat, Ewald Renckens. Hij was een bekende verschijning langs de weg met ket en schillienkar.

Foto's: Adrie Smit en Ina Broekhuizen.

Ewald Renckens (geboren 27 juni 1903 Schellinkhout, overleden 14 oktober 1967 Wognum) op de schillienkar. Links het land van Broers op de Kerkstraat. Hier staat tegenwoordig de H. Hieronymuskerk. Het huis links staat op de Kerkweg en is van Gert Broers.

Zevenlandenpunt

Opeens herinnerde ik me, als bijna 65-jarige, hoe het ooit was, daar op de plaats waar nu Wognums nieuwste wijk Bloesemgaarde wordt gebouwd. De aanleiding vormde het gedicht 'Gien bome meer' van Ina Broekhuizen, dat stond in het dorpsblad Walhalla van 25 september 2010.

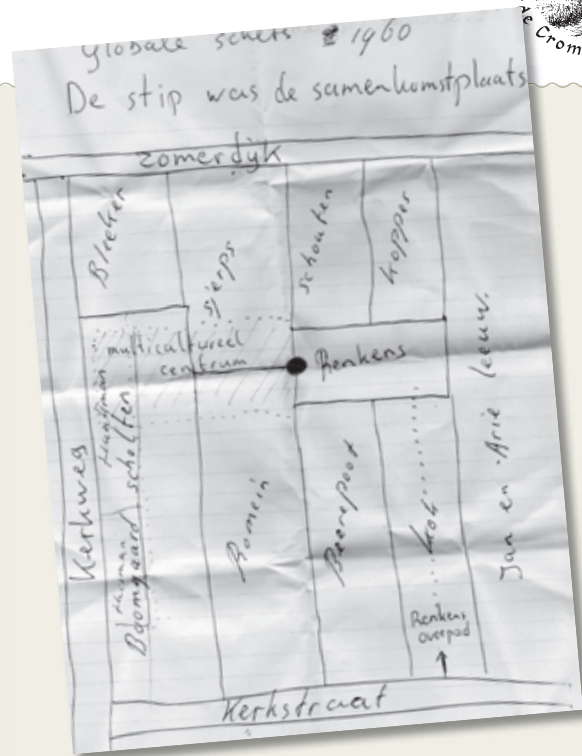
Die herinnering gaat terug naar 1960. Daar achter die bomen uit het gedicht was een zevenlandenpunt.

Zo kon het gebeuren dat op een mooie zomermorgen negen tuinders, inmiddels allen overleden, bij elkaar zaten te praten. Het begon toen ik lucifers voor mijn vader moest halen. Toen ik terug was met lucifers, brandde z'n sigaar alweer. Hij had een vuurtje gekregen van de Sjerpen. Jan, Piet en Toon Sjerps hadden de tabaksdoos erbij, mooi op knietjes gezeten. Daar kwam ook Ewald Renckens aanlopen, die had daar een akker met bieten. Hij stak een verse pluk pruimtabak in z'n mond en ging op een knie. Terwijl de eerste nieuwtjes werden uitgewisseld, kwam Piet Schouten erbij. Daarna volgde Jaap Koppes, die daar ook aan het werk was. Hij stak een sigaret op en sloot zich aan bij het groepje. Tinus Beerepoot, altijd in voor een praatje, kwam erbij zitten. Piet Kok, nieuwsgierig geworden, sloot zich ook aan bij het groepje. Maar groot nieuws was er eigenlijk niet. Gewoon mooi teuten, over van alles en nog wat: de gewasstanden, de prijzen en de nieuwtjes uit het dorp.

Toen begon het Angelus te luiden. Twaalf uur was twaalf uur: etenstijd. De hele groep ging uit elkaar, ieder zijn eigen weg. Een deel naar de Zomerdijk, de anderen naar de Kerkstraat. Het eten moest niet koud worden.

De mannen konden toen niet bevroeden dat dicht in de buurt van het zevenlandenpunt vijftig jaar later een multifunctioneel centrum zou komen te staan. Zij hadden toen al hun eigen centrum, gewoon in de buitenlucht, maar zeer functioneel voor de ouderwetse saamhorigheid.

Links het land van Schouten, rechts het land voorheen van Sjerps. De bebouwing op het land voorheen van Renckens. Rechts het multifunctionele centrum.

Situatietekening van de plek van samenkomst.

Ina Broekhuizen

Gien bome meer

*Gien boom meer te zien bai de weg nei de kerk
deer benne nou happers en gravers an 't werk
gien gras meer te zien, d'r is prut, d'r is zand
want deer bai die weg deer verandert 't land.*

*Gien pruim meer te koop deer, gien appel, gien peer
d'r komt een rotonde voor al 't verkeer
gien bloesem in 't voorjaar, gien regen van blad
't is weg, 't is vort nou, we hewwe 't had.*

*Gien groen meer te zien en gien veugels te koik
wat ware we toen met die boogerd toch roik
maar mense die hewwe vezelf nooit genug
zô'n gloednuwe prachtwoik - dat wouwe we toch...*

*Straks speule hier kind're, 't leven draait deur
straks stane hier huize en is 'r weer kleur
maar altoid as ik langs de Kerkeweg gaan
zien ik in gedachte die bome nag staan...*

